

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ*

- 50 φ. 205β. Τῷ ἀνεσιῶ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως κυρῶ **Ἀλεξίῳ τῷ Κοκκοστεφάνῳ**, ὅτι οὐκ ἔστι τοῖς ἐν ἁμαρτίᾳ ζῶσιν εἰς ἐκκλησίαν Θεοῦ εἰσερχεσθαι καὶ ὅτι τὰ προσαγόμενα τῷ Θεῷ παρ' αὐτῶν οὐκ εὐπαράδεκτα.
 Ἄρχ. Ἔδει μὲν οὖν, εὐγενέστατε ἄνερ, μὴ βαρυνθεῖν ὄλωσ ἡμᾶς, εἴπερ ἠκούσαμεν.
 Τέλ. Ταῦτα ἐκ πολλῶν ὀλίγα, ὅτι μηδὲ πλείω λέγειν ὁ καιρὸς συγχωρεῖ.
- 51 φ. 212β. Τῷ τιμιωτάτῳ μοναχῷ κυρῶ **Ἡσαΐα**, εἰ χρὴ προσέχειν τοῖς λέγουσιν, ὅτι οὐ συμφέρει τῶν θείων γραφῶν ἢ ἀνάγνωσις.
 Ἄρχ. Τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν εὐαγγελίοις οὕτω λέγοντος, ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς· αὐταὶ γὰρ μαρτυροῦσι περὶ ἐμοῦ.
 Τέλ. καὶ τὰ βλάσφημα τῶν ἀντιδικούντων ἡμῖν ἀποφραττωμέν στόματα, ἐν Χριστῷ κτλ.
- 52 φ. 220α. Τῷ αὐτῷ· εἰ χρὴ καὶ τοῖς τυχοῦσι πατράσι τὴν ἐξαγόρευσιν γίνεσθαι καὶ εἰ ὠφέλιμος αὕτη.
 Ἄρχ. Ὅτι μὲν οὖν, ἀγαπητέ, μέγα καὶ ὠφέλιμόν ἐστι τὸ πνευματικοῖς ἀνδράσιν ἐξαγορεύειν τὰ πλημμελήματα ἡμῶν ἐκ πολλῶν ὁ λόγος.
 Τέλ. καὶ διὰ τῆς ἐνταῦθα αἰσχύνης τὴν πάνδημον ἐκείνην φεῦγειν αἰσχύνην, ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο ἀδόκιμον.
- 53 φ. 224α. Τῷ αὐτῷ· περὶ τοῦ ὅτι μέγα τὸ καρτερεῖν ἐν πειρασμοῖς καὶ μὴ τῶν ἐπιθραζόντων κατεῦχεσθαι.
 Ἄρχ. Ὅτι μὲν οὖν, ἀδελφὲ **Ἰωάννη**, μέγα εἶναι δοκεῖ καὶ τῷ ὄντι δυσβάστακτον ἄχθος ἀνθρωπίνῃ φύσει τὸ καρτερεῖν ἐν πειρασμοῖς.
 Τέλ. ὡς προείπομεν ἀνάστησόν με ἔλεγε κύριε καὶ ἀνταποδώσω αὐτοῖς.
- 54 φ. 225β. Τῷ τιμιωτάτῳ μοναχῷ καὶ δομestικῷ κυρῷ **Νικολάῳ** διαπορομένῳ καὶ μᾶλλον εἰ γε κατὰ κανόνας εἰρημένον ἐστὶ τὸ κακῶθητι καὶ ἀπόθανε, καὶ εἶγε πρὸς ἀνάγκας ἔχουσι κακοῦσθαι καὶ τελευτᾶν οἱ μονάζοντες.
 Ἄρχ. Οἶδα μὲν, ὀσιώτατε ἄνερ, ὅτι καὶ ἀμφιβάλλεις ἐπὶ τῷδε τῷ λέγοντι δητῷ.
 Τέλ. Ἀλλὰ προφανῶς ἀπονοίας τὸ τοιοῦτον εἶναι καὶ τοῖς πάλαι διέγνωσαι· διὸ δὴ οὐκ ἔστιν ἀνέγκλητον.
- 55 φ. 228α. Τῷ τιμιωτάτῳ μοναχῷ κυρῷ **Ἰωαννικίῳ** τῷ γραμματικῷ, περὶ τοῦ πῶς ὁ ἀπόστολος ὀνομάζει πνευματικὸν τὸ σῶμα ἐκεῖνο τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστησόμενον.
 Ἄρχ. Ἀκούων, ὦ ἀνθρώπε τοῦ Θεοῦ, τοῦ μεγάλου Παύλου λέγοντος.

* Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τεύχους σ. 180.

Τελ. ὅτι διὰ τοῦ παναγίου πνεύματος καὶ ἀμφοτέροις ἢ πλάσις ὡς ἤδη φθάσαντες εἶπομεν.

Ἐν ἀρχῇ φ. 1α (ἄγραφον) Σύνταγμα **Γλυκᾶ Μιχαήλ** τοῦτι φέρον Ἀύσεις γραφικῶν ἀποριῶν πανσόφως.

φ. 1β. Ἀφιερώθη ἡ παροῦσα ἱερά βίβλος παρὰ τοῦ δσιωτάτου ἐν μοναχοῖς **γι οδαμιανοῦ** τοῦ ἐξ Ἀγρᾶφων εἰς τὸ κυριακὸν τῆς θεοπρομήτορος ἀγίας καὶ δικαίας Ἄννης διὰ ψυχικὴν του σωτηρίαν. Ὅθεν μηδεὶς τολμῆσας ἀποξενώσῃ αὐτὴν ἐκεῖθιν, ἵνα μὴ ταῖς ἀραῖς τῶν ἁγίων πατέρων ὑποπέσῃ καὶ ὡς ἱεροσύλος κατακριθῆ. ἐν ἔτει αψ'ή', κατὰ μῆνα Ἰαννουάριον.

φ. 4β. Ἀύσεις ἀπόρων ὡς ἀληθῶς πανσόφους, πόνημα δὲ αὐταὶ τοῦ ἔλλογιμοτάτου ἐνταῦθα ἐφεύρεις, εἰ μετέλθῃς γνησιῶς. **Μιχαήλ**, φημί, **Γλυκᾶ** τοῦ φερωνύμου.

φ. 8β «Καὶ τὸδε πρὸς τοῖς ἄλλοις κτῆμα **Νεοφύτου** ἀρχιθύτου πρόην ἐπάχθου καὶ ἄριτης». ἑτέρα χειρὶ : «ἡμῖν ὑπάρχει, καμοῦ **Δαμιανοῦ** μοναχοῦ». Φύλλα ἄγραφα ἐν ἀρχῇ 1 ἐν τέλει 3 στάχως βυρσίνη διὰ στερεῶν ξυλίνων πλακῶν.

Κωδ. Ἀγίας Ἄννης (Καλύβη τοῦ ἁγ. Σεραφεῖμ) ἀφ. 26 περιέχων τετραστίχα τοῦ **Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ** τοῦ ΙΖ' αἰῶνος. Ἐν τοῖς πρώτοις παραφύλλοις τάδε :

Αἱ παραγωγαὶ τῶν 24 στ[οι]χείων τῆς ἀλφαβήτου.

α ἀπὸ τὸ ἄλφω, τὸ εὐρίσκω, ἀπὸ τοῦ ἄλεφ ἑβραϊκοῦ ἀ' στοιχείου, ὃ ἐρμηνεύεται μάθησις

β ὅτι δεύτερον ἔχον² τάξιν ἐπιβέβηκε τῶν λοιπῶν στοιχείων.

γ παρὰ τὸ ἀμᾶν τὴν γῆν, ὃ ἔστι θερίζειν· οἱ Ἰῶνες γὰρ γέμα τὸ λέγουσιν.

δ

ε τὸ μὲν κυκλοτερὲς τοῦ ὄντος αἰῶνος μιμεῖται τὰ περίε, τὸ δὲ εἰς μέσον μακρὰν ἔχον τὴν ἐπέκτασιν τοῦ αἰῶνος.

ς ἀπὸ τοῦ Ζήτου τοῦ Βορέου, οὗ μέμνηται Ἀπολλώνιος.

η ἐκ τοῦ ἦτα καὶ ταῦ' ἔχει τὸν χαρακτῆρα τοῦ στ[οι]χείου.

θ παρὰ τὸ τὴν θέσιν τοῦ παντὸς μιμεῖσθαι, ἦτοι τοῦ οὐρανοῦ τὸ κυκλοτερὲς ἔχον καὶ τὸν διαμέσον³ ἄξονα. οἱ Ἀιολεῖς ἀντι τοῦ θ εἰς ἄλληλα λαμβάνουσιν : οὐδέν—οὐθέν. ἔξουθενῶ—ἔξουθενῶ.

ι κεραία καὶ γράμμα.

κ ὅτι καπνοῦ ἔστιν εὐρημα, ἢ κάππα τι⁴ ὄν ἔχειν ὄπα, ὃ ἔστι φωνήν· τὰ γὰρ ψιλὰ ὑποκάτω τῆς γλώττης ἔχει τὴν προφορὰν τῆς φωνῆς.

λ οἶονεὶ λάβα τι⁴ ὄν, παρὰ τὸ λειῶς βαίνειν ἐν τοῖς μέτροις καὶ ἀσθενὲς εἶναι πρὸς τὸ μηκύνειν τὰς συλλαβάς.

μ ὅτι μυγμόν τινα ἔχει ἢ τούτου ἐκφώνησις, ὡς διὰ τοῦ μυκτῆρος ἔξερχομένη⁵.

1. παραγωγαί. 2. ἔχον. 3. διαμέσον. 4. τί. 5. ἐξερχόμενος.

- ν ὅτι νυγμόν τινα ἔχει ἢ τοῦτου ἔκφωνησις.
 στ παρὰ τὸ ξέεσθαι ἐν τῷ γραφεσθαι τῶν ἄλλων πλέον.
 ς παρὰ τὸ ἐμφερῆ εἶναι τὸν χαρακτῆρα τῆ ἔκφωνήσεϊ¹· κατὰ γὰρ
 φρονησιν φωνῆς ἔκφωνεῖται τὸ ὄνομα τοῦ στοιχείου.
 π παρὰ τὸ παῖω· ὁ γὰρ φθόγγος τοῦτου ὡσεὶ παῖοντος καὶ κρούον-
 τος ἡχός ἐστιν.
 ρ παρὰ τὸ ῥέω· ὕγρον γὰρ ἐστὶ καὶ εὐμάλακτον καὶ ὡς ἔλαιον ῥεῖ
 ἐν τοῖς μέτροις τὰ
 σ παρὰ τὸ σίζω, σίγα καὶ σίγμα ἀπὸ τῆς πέριξ τῶν φθόγγων δυνάμεως.
 τ ὅτι ἐντεταμένως ἔχει τοῦ χαρακτῆρος τοῦ στοιχείου τὰς ἐντυπώσεις·
 ἀπὸ γὰρ μακρᾶς τῆς ἄνω [γραμμῆς] καὶ τοῦ ζ τὸ γράμμα ἐστίν.
 ἐντεῦθεν καὶ ταῶς ὁ τεταμένος ἔχων τὰ πτερά. Ὁ δὲ **Ἀλιρό-
 θιος** πέλεκυν, φασί, μιμησάμενος ἐνετυπώσατο τὸ γράμμα².
 υ ὅτι αἱ ὑάδες τὸ πρόσωπον τοῦ ταύρου (;), ὁ ἐπιπλατυνόμενος ἀπὸ
 τοῦ μετώπου πλατύνεται ἐξ ἀμφοτέρων [τῶν μερῶν] ἀπὸ τῶν
 κάτω, ὡσπερ καὶ τὸ γράμμα.
 φ ὅτι φαῖόν ἐστὶ τὸ μέλαν, ὄπερ καὶ σκοτεινόν, οὕτω καὶ τοῦτο παρὰ
 τὴν ἔκφωνησιν κακόφωνον γάρ.
 χ ὅτι χεομένην ἔχει τὴν ἔκφωνησιν.
 ψ ὅτι συριγμόν ἔχει αὐτοῦ ἢ ἔκφωνησις. ἄλλοι δὲ ὅτι ἐνὸς ψαύει
 χρόνον διπλοῦν.
 ω μετὰ τῆς κλητικῆς οὐδέποτε δεξύνεται, εἰ καὶ ἔκπληξιν ἔχει ὁ λόγος
 καὶ θαῦμα.

Τὰ 24 γράμματα. Ὁ **Παλαμήδης** εὐρε³ 16: α, β, γ, δ, ε, ι, κ, λ,
 μ, ν, ο, π, ρ, σ, τ, υ. ὁ **Κάδμος Μιλήσιος** 3: θ, φ, χ. **Σιμωνίδης** ὁ
 Χίος 2: η, ω. ὁ **Συρακούσιος**⁴ 3: ζ, ξ, ψ.

Β' Κωδ. Ὁμολ. Λαύρας

φ. 263β «Εἰς τὴν ἁγίαν ἄνναν, ὁ τίμιος σταυρὸς τὸ κελλί τοῦ δι-
 δασκάλου κυρ κῶτι⁵».

† Ἐν ἔτει αχ'ηθ' ἰουλλίου ς' δικαιοῦντως τοῦ πανοσιωτάτου ἁγίου

1. τὴν ἔκφωνησιν.

2. τὸν δὲ ἀλιροθίων πέλεκυν φησὶ μιμησάμενος ἐνετυπώσατο τὸ γράμμα.

3. εὔρε. 4. συρακούσιος.

5. Ὁ διδάσκαλος Κῶτις εἶναι ἴσως ἐξ Ἀδριανουπόλεως, συγγενῆς τοῦ ὁμο-
 νύμου αὐτόθι διδασκάλου. Ἐγραψε καὶ τὸν Α34 κώδικα τῆς Λαύρας, (ἐπι-
 στολογραφία) ἐνθα ἐκονοβίασε τῷ 1675 καὶ ἔζησε καὶ πέραν τοῦ 1710. Ἐν
 τῷ μεταξὺ βαρυνθείς, φαίνεται, εἰς τὸν κοινοβιακὸν βίον ἐξῆλθε καὶ ἴδρυσεν
 ἐν ἁγίᾳ Ἄννῃ τὴν καὶ νῦν ἀκμόζουσαν καλόβην, ἥτοι τὸ μονόδριον τοῦ Τιμίου
 Σταυροῦ, κείμενον ὑπεράνω τοῦ ὄρου τῆς Σκήτης. Κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον
 συνεκροτεῖτο ἡ περίφημος αὕτη ἐν Ἄθῃ σκήτη· διὸ καὶ τὸ «ὁμόλογον» τοῦτο
 εὐρισκόμενον εἰς ἀρχαῖον Λαυρ. κώδικα εἶναι ἐκ τῶν πρώτων (βλ. **Ἐδολογιὸν
 Κουρίλα** Ἰστορ. τοῦ ἀσκητισμοῦ Α' 1929, σ. 238).

ἐκκλησιάρχου παπᾶ κῦρ παρθενίου, συμπαρόντων καὶ τῶν αἰδεσιμω-
τάτων προηγουμένων καὶ τιμίων γερόντων τῆς ἡμετέρας συνάξεως,
ἐκοινωνίασεν ἑ διδάσκαλος κῦρ **διονύσιος κῶτις** τῶν γέρω διονύσιον
εἰς τὸ κελλίον, ὅπου ἔκτισεν ἀτός του ὁ διδάσκαλος εἰς τὴν ἀγίαν
ἀνναν καὶ τοῦ αἰδῶσε τὰ δύο μερτικά τὸ κελλί καὶ τὸ ἐν μερτικόν νὰ
εἶναι τοῦ διδασκάλου, ὅσον ζεῖ. καὶ μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ διδασκά-
λου νὰ δίδει εἰς τὸ μοναστήρι ὁ γέρω διονύσιος γρώσια οἰκωσι καὶ νὰ
εἶναι πλέον τέλειος οἰκοκύρις, νὰ ἔχει εὐπειθῆσιν εἰς τὸ μοναστήρι καὶ
εἰς τὴν σκῆτην, νὰ ὑποτάσσεται τοὺς πρροστοὺς καὶ νὰ περνᾷ εἰρη-
νικά· ἔχει δὲ αὐτὸ τὸ κελλίον ὕλι ἐν πρώτοις τὰ ἱερά τῆς ἐκκλησίας,
εὐαγγέλιον δύο σαμουντάνα, τὸ ἕνα ἐκλεκτόν καὶ τὸ ἄλλο ποταπὸν
θυμιατόν, μαστραπὰ ὑάλινον, ἄσπρον μὲ χρυσαληφές, δύο τζηνία ἀγκο-
νιάτικα, ἕνα μεγάλο διὰ τὸ κόλυβον καὶ ἄλλο διὰ τὸ ἀντίδωρον, καὶ
ἕτερον μικρότερον τζηγι διὰ τὸ κόλυβον. ἀνθολόγι, τριῶδι, πετικοστάρι,
παρακλητικὴ, ὠρλόγι, ψαλτήρι, συναξαριστὴν· δικέλια β', στενοτζά-
πες β', πλατότζαπη διὰ τὸν κῆπον, φτηάρι σιδερένιον, ἐν μπακράτζη,
μίαν ὀκάν πιροσθεία, κοπάνα τῆς ζύμης καὶ πλάσι, τράπεζα, μουσού-
ρια σκυριανά, μία μουσούρα νεοκαστηνή, ἕνα πιθάρι μεγάλο καὶ
ἕτερα μιτερὰ δύο, λαδοπίθαρα δύο, ἕνα μεγάλο λυτρῶν θ' καὶ ἄλλα
φ. 264α μικρότερα βαρέλια διὰ κρασί, γ' παραβούτια, γ' σφήνης μεγά-
λαις β' καὶ μικραῖς δύο, πιροσθεία, ἕνα μπρικανδι σκυριανὸ διὰ ἀγία-
σμα τῆς ζύμης, δύο τζουκάλες μεγάλαις χωρὶς χεροῦλια νίτικες, δύο
κοπάνες. Χωρίζει δὲ τὸ σύνορον τοῦ κελλίου ἀντίκρυς τοῦ γέρω σερα-
φήμ μία πέτρα ἄσπρι, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ἐκεῖθεν εἶναι τοῦ γερο σερα-
φίμ, καὶ ἐδώθε τοῦ σταυροῦ, καὶ ἀπὸ τὴν πέτραν τὸν ἀνίφορον τοῦ σταυ-
ροῦ· μιράζουσι τὸ νερόν μὲ τοὺς ἀγίους πάντες, δύο μερτικά τῶν ἀγίων
πάντων καὶ ἕνα ἑ σταυρός¹. μία μπόλια κρητικιά διὰ τὸ ἅγιον βῆμ
δύο χαλκόματα, καὶ τὸ ἕνα εἶναι κακάβι καὶ τὸ ἄλλο καζανουδι· δύο
τυγάνια, μία σκᾶρα καὶ δύο τετζερέδες. Ἦστερα πάλιν ἐζήτησεν ὁ ἀνω-
θεν δάσκαλος κῦρ διονύσιος τὸ χοράφι ὅπερ ἐστὶν ἀνωθεν τῆς πέτρας
τῆς λεγομένης πίνας εἰς ταῖς πόρταις ἐπὶ συνάξεως διὰ νὰ τὸ ἀφιερῶ-
σει εἰς τὸ κελλίον αὐτὸ καὶ κοινῇ γνώμη τῆς ἱεράς συνάξεως δεδώκα-
κεν αὐτῷ καὶ ἔδωκε καὶ αὐτός τὴν εὐλογίαν εἰς τὸ μοναστήρι, καθὼς
ἡ σύναξις ἀποφάσισε εἶναι τὸ χοράφι αὐτὸ μὲ τὸν τόπον ὅπου εἶναι
τριγύρου. καὶ τοῦτο ἐγράφη εἰς θεβαίωσιν τῶν μεταγενεστέρων».

Ἡ λογιότης καὶ παιδεία τοῦ Κῶτι διαφαίνεται καὶ ἐξ ἄλλων μὲν,
ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν παρὰ πόδας ἐπιγραμμάτων, ἀντιγραφέντα ἐκ τοῦ ἰδιο-
χειροῦ κώδικος τῆς Λαύρας.

Περὶ τοῦ διδασκάλου **Διονυσίου Κῶτη**.

Ὁ κῶδ. Α34 Λαύρας φαίνεται ἰδιόχειρος αὐτοῦ ὡς δείκνυσι τὸ δὲ
τὰ ἐν ἀρχῇ σημειώματα καὶ ἐπιγράμματα.

1. Ἐντεῦθεν δι' ὀλίγον νεωτέρας χειρός, μέχρι τέλους.

φ. 1α. Ἐπίγραμμα εἰς τὴν κοίμησιν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου
 Σὴν ἄρα παμβασιλεία μεταστάσιν ἄγγελοι ἦδον
 ὕμνεον εὐλόγεον σὺν δ' ἅμα ταγματέσιν.
 Μακαρὴν σὺ ἄχρανθ' ὅτι πᾶν γένος οὐρανίων τε,
 ἐνθ' ὁμοῦ ἦν καὶ τῶν ἁγίων σύλλογος, ᾧ ἐπὶ χώρῳ πάγτες
 σε ξυνέμελλον αἰεὶ, νῦν τοῖς πρόσθετες ἔλευθερίαν (sic).

Εἰς τέλος βιβλίου γράφει: Τέλος καὶ τῷ Θεῷ χάρις.

Θεοῦ μὲν λόγοι καὶ πόνος **Διονυσίου**

Θεῷ τὰ πάντα, καὶ λόγοι τε καὶ κτίσις,

ὃν σοὶ προσφέρω, δῶρον εὐαγγελίου

τῇ φερεσβίῳ κόρη καὶ κεχαριτωμένη

καὶ μοὶ παράσχεις οὐρανοῦ κατοικίαν

Διονυσίῳ τάλανι καὶ παναθλίῳ.

Δῶρον τῶν τριῶν προσώπων τῆς Τριάδος

χειρὸς δὲ φθαρτῆς καὶ ἁμαρτίας πλήρης (sic).

Διονυσίου ἀβίου καὶ οἰκτροῦ, εὐχεσθε οἱ ἀναγινώσκοντες.

φ. 2β. «Ἦλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Θεσσαλονίκην εἰς τοὺς ἀχό'.

† Ἐνθύμησεις: Ἐγένετο ἡ ταραχὴ τοῦ ἁγίου Ὄρους διὰ τὰ σιδε-
 ροκαύσια¹ εἰς τοὺς ἀχέγ' ἰουλίου κ'. Ἦλθα καὶ ἐγὼ εἰς τὸ ἅγιον
 Ὄρος εἰς τοὺς ἀχέδ', δεκεμβρίῳ ζ', ἐκοινοβίασα εἰς τὸ μοναστήριον εἰς
 τοὺς ἀχσε'. ἔκαμα εἰς τὰ **διαβασία**² χρόνους ιδ'. ἔκαμα ἀρχὴν νὰ κηίζω
 τὸ κελλι τὸν τίμιον σταυρὸν εἰς τοὺς ἀχλδ'. Ἦλθα δὲ πάλιν εἰς τὸ
 μοναστήριον εἰς τοὺς ἀπὶ ἐν μηνὶ φεβρουαρίῳ.

**α'). Σημειώσεις παραληφθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Λάμπρου ἐν τῇ περι-
 γραφῇ τῶν τῆς οικήτης κωδίκων**

Τὰς σημειώσεις ταύτας ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νὰ περιλάβωμεν
 ἐνταῦθα ὡς συμπλήρωμα τοῦ Καταλόγου, καὶ ἅτε λίαν χρησίμους
 οὔσας εἰς τὴν τῆς σκήτης ἱστορίαν καὶ βιβλιογραφίαν. Ὁ Κατάλογος
 τοῦ Λάμπρου συντάχθη ὡς γνωστόν, ἐν σπουδῇ διὸ καὶ τινες τῶν
 κωδίκων περιεγράφησαν λίαν συντόμως, οὓς καὶ συμπληροῦμεν ἐνταῦθα
 κατὰ τὸ ἐνόν.

1. (1663) ἐν μηνὶ νοεμβρίου α ἦλθε ὁ παπὰς **μελχησεδὲν ὁ κοτύ-
 λεις** ἀπὸ τῆ μπόλει καὶ ἤφερε τὸ χγάτ σερίφη διὰ 1700 γροσια' (ἐν
 τῷ πρόσθεν ἐξωφύλλῳ).

φ. 3. ἐν ἀρχῇ: «Καὶ τὰδε παρ' ἐμοῦ τοῦ ἐν ἱεροδιακόνοις **Μελχισε-
 δὲν** ἀφιερῶται εἰς τὸ Κυριακὸν τις ἁγ. Ἀννης καὶ μηδεὶς ἀποξενώση
 αὐτὸ κεῖθεν, ἵνα μὴ υλοπέση ταῖς ἀραῖς τῶν πατέρων» (τὸ αὐτὸ καὶ
 εἰς κώδ. 15)³.

1. **Σιδεροκαύσια** ἐλέγετο τότε ἡ Χαλκιδική, ὡς ἐν τοῖς μεταλλείοις παρά-
 γουσα σίδηρον.

2. Τὰ οἰκήματα τῶν κανοναρχῶν καὶ διαβαστῶν (ἀναγνωστῶν).

3. Ὁ περὶ τῆς ἀποξενώσεως οὗτος κώδιξ περιέχων τὴν Κλίμακα τοῦ Ἰωάννου ὑπάρχει

6. Ἐν ἀρχῇ πίναξ, μεθ' ὃν οἱ στίχοι:
 Ὡς τερπνοτάτη καίγε φεραυγεστάτη.
 ἢ φωτόμορφος παγκαλίη βιβλος αὕτη
 θείων γὰρ ἀνδρῶν ἐξηγεῖται τοὺς βίους
 καὶ τοὺς ὑπὲρ ἀνθρώπων σεπτοὺς ἀγῶνας
 ἐξ ὧν τρυγήσεις, εἰ μετέλθης γνησίως
 τὴν τῆς ψυχῆς σου φίλιτατε σωτηρίαι·

ἀφιερῶθη ἡ σεπτὴ αὕτη βίβλος εἰς τὸ περικαλλέστατον κυριακὸν τῆς θεοπρομητορος ἁγίας Ἄννης καὶ μηδεὶς ταύτην ἀποξενώσῃ ἐκεῖθεν, ἵνα μὴ ὡς ἱεροσυλος καταδικασθῇ μετὰ τῶν καταδικῶν, ὅτι καὶ αὐτὸς καταδικῶς ἐν τῇ τῆς δίκης μεγάλῃ ἐκείνῃ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν.»

Ἐν σελ. 87. «Τέρμα εἴληφε τρεῖς δέκα σепτεμβρίου τῷ αψ'ῳ ἔτει».

9. Ἀφιερῶθη ἡ παροῦσα ἱερὰ βίβλος παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου ἐν μοναχοῖς **γεροδομιανῷ** τοῦ ἕξ ἀγράφων εἰς τὸ κυριακὸν τῆς θεοπρομητορος ἁγίας Ἄννης διὰ ψυχικὴν του σωτηρίαν, ὅθεν μηδεὶς τολμήσας ἀποξενώσῃ αὐτὴν ἐκεῖθεν, ἵνα μὴ ταῖς ἀραῖς τῶν ἁγίων πατέρων ὑποπέσῃ καὶ ὡς ἱερόσυλος κατακριθῇ. ἐν ἔτει αψ'ῳ κατὰ μῆνα Ἰαννουάριον (ἐν ἀρχῇ).

Ἄρ. 10. ἐν ἀρχῇ. «Τὸ παρὸν βιβλίον ἀφιερῶθη εἰς τὸ κυριακὸν τῆς ἁγίας Ἄννης διὰ ὠφέλειαν τῶν πατέρων καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθε ὑπὲρ τοῦ ἀφιερῶσαντος αὐτὸ 1709 καὶ μηδεὶς τολμήσας ἀποξενώσῃ ἐκεῖθεν, ἵνα μὴ ὑποπέσῃ ταῖς ἀραῖς τῶν ἁγίων πατέρων καὶ τῷ τῶν ἱεροσύλων ἐγκλήματι».

Ἐν τέλει: Ἐτούτο τὸ χαρτὶ τοεπήφεν. **παπαγάπιος** ράφτης ἀπὸ τὸν **παπὰ ἡλῆα** διὰ δίο φλορήα καὶ εὔτις τὸ πάρη (ἐσβέθησαν: «ἄς ἔχει τὴν κατάραν» καὶ ἀντ' αὐτῷ ἐγράφησαν): ἄς τὸ διαβάξῃ νὰ τὸν συγχωρᾷ·.

Ἄρ. 13. ἐν τέλει: «Ἡ παροῦσα κατάνυξις ἐγράφη ἐν ἔτει ζρος' χειρὶ **ἀντωνίου εὐτελοῦς** ἱερομονάχου διὰ συνδρομῆς σωφρονίου καὶ συμεῶν ἱερομονάχων καὶ ἀδελφῶν καὶ ἐπροσηλώθη εἰς τὸ κυριακὸν τῆς ἁγίας Ἄννης καὶ ὁ τολμήσας ἀποξενῶσαι αὐτὴν ἐκ τῆς ῥηθείσης μονῆς νὰ τὴν ἔχη ἀντίδικον σὺν τῷ ἀφορισμῷ τῶν ἱεροσύλων ἀμὴν».

Ἄρ. 16. ἐν τέλει: Τέλος καὶ τῷ Θεῷ δόξα αχπῆ' ἐν μηνὶ ὀκτοβρίῳ κγ' ἡμέρᾳ γ' γραφεὺς πενιχρὸς μόλις ἦλθεν εἰς τέλος **ἀρσένιος** τὸ ὄνομα τάχα καὶ ἱερέως. Ἐγράφησαν αὐτὴ παροῦσα ἡ περιόδοι του ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου διὰ συνδρομῆς τοῦ ὁσιωτάτου ἐν ἱεροδιακόνοις κύρ **Ἀκακίου** τοῦ ἐκ τρικάλλου καὶ κτήτορος τῆς ἁγίας μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς κοιμήσεως τὸ κελίον τοῦ μακαρίου **Διονυσίου Ἀγιαρτεμῆτη** καὶ ἀφ'

τῷ 1922, ὅτ' ἔγραφον τὰ ἀνωτέρω ἐκλάπη ἤδη βλ. **Ἐδολογίου Κορυθίας Λαυριώτου**, τὰ κημειλαρχεῖα καὶ ἡ βιβλιοθήκη τῆς ἐν Ἄθῳ μονῆς Μεγίστης Λαύρας κτλ. (ἀνάτ. ἐκ τοῦ ΙΑ' τόμου Ἐπετ. Ἐταιρ. βυζ. σπουδῶν Ἀθῆναι 1935, σ. 337).

ιερώθησαν παρ' αὐτοῦ εἰς μνημόσυνον αἰώνιων εἰς τὸ Κυριακὸν τῆς ἁγίας θεοπρομήτορος Ἐννης.»

(ἀπὸ τοῦ ἐκ τριτάλλου νεωτέρα χειροί).

17. ἐν ἀρχῇ: «Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει ἐμοῦ **νεοφήτου μοναχοῦ** καὶ τὸ ἀφιέρωσα ἐν τῷ μονιδρίῳ τοῦ Ἐυαγγελισμοῦ ὁποῦ εἶναι ἔμπροσθεν καὶ μηδεὶς αὐτὸ ἀποξενώσει ἐκεῖθεν, ἵνα μὴ ὑποπέση ταῖς ἀραῖς τῶν πατέρων καὶ ὡς ἱερόσυλος κατακριθῆ».

(ταῦτα ἐσβέσθησαν καὶ ἀντ' αὐτῶν ἐγράφησαν):

Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει ἐμοῦ **νεοφύτου μοναχοῦ** καὶ τὸ ἀφιέρωσα εἰς τὸ κυριακὸν τῆς ἁγίας Ἐννης...

(Ἐν ἀρχῇ)

18. Τὸ παρὸν ἀφιερῶθη εἰς τὸ Κυριακὸν τῆς σκῆτεως τῆς ἁγίας Ἐννης κατὰ τὸ ἀγιώνυμον ὄρος τοῦ Ἄθω καὶ μηδεὶς τολμήσῃ ἀποξενῶσαι αὐτό, ἵνα μὴ λάβῃ τὰς ἀρὰς τῶν πατέρων (ἴδ. κατάλογον)

Στίχοι.

Ὡς γλυκύτερα μέλιτος καὶ κηρίου
καὶ ἄμβροσίας πόματος νεκταρώδους
τὰς ἐν τῇ βίβλῳ ταύτῃ ἐγγεγραμμένα
μέτειθι ταῦτα νουνεχῶς, ὃ φιλότης
βρίθουσι καὶ γὰρ μυστικῆς παγκαρπίας
καὶ ἀνεκφράστου ψυχικῆς σωτηρίας
ἀνεκλαλήτου τε νοὸς θυμηδίας.

19. Ἐν τέλει: «Ἐτοῦτο τὸ πατερικὸν εἶναι τοῦ παπᾶ **καλλινίκου τοῦ ἀνδριώτι** καὶ νὰ δοθεῖ εἰς στήν ἁγίαννα καὶ ὁπιος ἀναγνώσι τῷ βιβλίον τοῦτο ἄς παρακαλέσῃ διὰ λόγου μου τὸν θεόν, ὅτι ἡμε ἁμαρτολὰς ἄνθρωποι καὶ ὅπως διὰ εὐχῶν τῆς ἁγιωσύνης σας εὖρο ἔλεος ἐν τι ἡμέρα τῆς κρίσεως καὶ συγχωρίσατε μοι ἀδελφοὶ πῶς ἔγραψα ταῦτα ὅτι εἶχα θάρος εἰς στήν ἁγιωσύνη σας, οὗτος σὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτου καὶ γράψας ταῦτα».

20. Ἐν τέλει: «Τὸ παρὸν βιβλίον ἐγράφη διὰ χειρὸς τοῦ ἐν πνευματικῶς **μαϊθαιου** ἐν ἔτει ζρν' ἐν μηνὶ ἀπριλίῳ, καὶ ἐδόθη τῷ πνευματικῷ κῆρ ἀναστασίῳ τῷ ἐμῷ πνευματικῷ καὶ ποθεινοτάτῳ τέκνῳ».

21. Μετὰ τὴν σημείωσιν τοῦ καταλόγου ἀκολουθεῖ ἡ ἀφιέρωσις διὰ νεωτέρας χειρὸς, ἡ συνήθης.

24. Ἀφιερῶθη τὸ παρὸν πατερικὸν παρ' ἐμοῦ **Δανιὴλ ἱερομονάχου** ἀνεπιοῦ τοῦ **ποπᾶ νέφου τηνιακοῦ** ἐν τῇ σκῆτῃ τῆς ἁγίας Ἐννης κτλ. (αἱ ἀραὶ) ἐν ἔτει 1694 Δεκεμβρίου κθ' (ἐν ἀρχῇ).

Ἐν τέλει: «1747. νοεμβρίου 9 ἐνθύμησις ὅπου εἶρα ἐγὼ **ὁ παπᾶ καλυῶνιος** ἐκεφαλύνιων καὶ ἤλθα ἐδῶ εἰς τὸ ἅγιον καὶ θεοβάδιτον ὄρος εἰς τὴν σκῆτην τῆς ἁγίας Ἐννης μυτρός τῆς θεοτόκου εἰς τὸν ὄσιον πατέρα τὴν σκῆτην καὶ ἡμε κατοικυμένους εἰς τὸν οἶκον τοῦ **δασίου νυκυφόρου** μοναχοῦ μετὰ τῆς συνοδίας αὐτοῦ καὶ με ἐχὺ διὰ ἐφυμέριον του εἰς σὶν ἐκλυσίαν του ονομαζόμενοι καὶ αὐτοὶ ἅγιοι πάντες».

27. Ἐν ἀρχῇ. «Ἐτούτω τὸ πατερικὸν τὸ ἀφηρεοσεν ὡ γερο παρ-
θένιος εἰς τὴν ἁγίαν ἀνα καὶ ὄπιος κτλ.»

(ἐν τέλει) ἀρχῇ φεουραρίου ἡμέρα κυριακὴ ἐμαρτύρισε ἕνας χρι-
στιανὸς τὸ ὄνομά του **γεώργιος ἐπιστήμη ράπτης** ἡ πατρίς του ἡ
μιτηλίη τὸ ἐπίκλιον του **παλζάνος**. αἰονίατου εἰ μνήμη.

28. Ἐν ἀρχῇ: «Ἀφιερῶθη τὸ παρὸν εἰς τὸ Κυριακὸν τῆς ἁγίας
Ἄννης παρὰ τῶν ἐν ἱερομονάχοις **Καλλινίκου καὶ ἀγαπίου τῶν ἐξ**
Ἰωαννίνων καὶ μηδεὶς ἀποξενώση...»

29. Τὸ παρὸν πατερικὸν ἀφιερῶθη εἰς τὸ κυριακὸν ἤγουν εἰς τὴν
ἁγίαν ἄνναν τῆς μεγάλης σκήτεως ὑπὸ τοῦ μακαρίτου **Ἰωσήφ ἱερο-**
μονάχου ὑπὲρ ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας μηδεὶς κτλ. ἐν ἔτει ἀχυστ'
αὐγούστου ιε'.

32. Ἐν ἀρχῇ: «Τὸ παρὸν βιβλίον ὀνομαζόμενον Θηκαρᾶς ἀφιερ-
ῶθη εἰς τὴν κατὰ τὸ ἁγιώνυμον Ὄρος τοῦ Ἄθω σκήτην τῆς ἁγίας
καὶ θεοπρομήτορος Ἄννης εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν αὐτῆς τὸν ἐπονομαζό-
μενον Κυριακὸν παρὰ τοῦ ὀσιωτάτου ἐν ἱεροδιακόνοις **μελετίου** ὀρ-
μωμένου ἐκ νήσου Σίφνου εἰς μνημόσυνον καὶ ψυχικὴν αὐτοῦ σωτη-
ρίαν. καὶ ὁ βουλόμενος λαμβανέτω αὐτὸ ἀκωλύτως, ὅμως μετὰ τῆς
εἰδήσεως τοῦ δικαίου ἢ τοῦ πνευματικοῦ τῆς σκήτεως, καὶ ἀναγινω-
σκέτω μέχρι θανάτου αὐτοῦ καὶ πάλιν διδότη εἰς τὸ Κυριακὸν, ἵνα
λάβῃ αὐτὸ ἄλλος· ἐὰν δὲ πρῶτον μὲν ἔχων προθυμίαν λάβῃ αὐτὸ,
ὔστερον. δὲ θραυμήσας φυλάτῃ αὐτὸ κεκλεισμένον, ἀποδώτω καὶ
πρὶν τοῦ θανάτου αὐτοῦ εἰς τὸ κυριακὸν· ἀλλὰ καὶ ὁ λαμβάνων ἔστω
ἀφιλάργυρος, καὶ μηδεὶς τολμήσῃ πωλῆσαι αὐτὸ ἢ ἀποξενῶσαι ἐκ τῆς
εἰρημένης σκήτεως, ἵνα μὴ ὡς ἱερόσυλος κατακριθῇ καὶ ὑπὸ τὰς ἀράς
τῶν πατέρων ἐμπέσῃ.

εὐχεσθε οὖν οἱ ἀναγινώσκοντες ὑπὲρ τοῦ ἀφιερῶσαντος».

Ἐν τέλει; «Δῶρον τὸ παρὸν τοῦ Θεοῦ συνεργεία

ἔγραψεν ἰδοὺ **Ἀντώνιος** ἐν πόμφῳ Ἔτους ζ'σμ'».

«Τὸ παρὸν βιβλίον, τὸ καλούμενον Θηκαρᾶς ὑπάρχει ἐμοῦ **λαυ-**
ρεντίου ἱερομονάχου τοῦ ποτε **λαζάρου** ἱερέως ἐκ χώρας καλάνδρας
καὶ ἠγόρασα αὐτὸ ἀπὸ τὸν πατᾶ ἀντώνιον διὰ ἄσπρα ψιέ».

515. 33. Τοῦ ΧVII αἰῶνος μεσοῦντος. Ἐν τέλει; «ἔγραψην τὸ πα-
ρὸν βιβλίον παρ' ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἁμαρτωλοῦ **Θεοκλήτου τοῦ**
Ἰβερτίου¹, ἀφιερῶνω δὲ αὐτὸ ἐν πρώτοις μὲν τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστῷ καὶ τῇ παναχαρίντῳ καὶ ἀειπαρθένῳ αὐτοῦ μητρὶ, δεύτερον
δὲ εἰς τὴν σκήτην τῆς ἁγίας Ἄννης εἰς τὸ κυριακὸν, λαμβανέτω δὲ...
(ὅπως ἀνωτέρω) ἐξόχως σύγγνωτε ὅτι ἄπειρος ὢν τῆς γραμματικῆς
ἐπιστήμης τὸ πλεῖστον βαρβαρίζω, καὶ διορθώσατε οἱ ἐμπειροὶ». Ἐν
ἀρχῇ προτάσσει ὁ ἀντιγραφεὺς τὸ ἐξῆς ἴδιον προοίμιον «**Θεόκλητος**
μοναχὸς καὶ ἀμελής τῶν τοῦ Χριστοῦ ἐντολῶν τοῖς ἐντευξομένοις
χαίρειν.

Πολὺν πόθον καὶ ἐπιθυμίαν ἤχα ὁ ταλαίπορος διὰ νὰ γράψω
κανένα βιβλίον τοῦ θηκαρᾶ, νὰ εὐρίσκεται εἰς ταῖς μετέπειτα γενεαῖς,

1. Βλέπ. Ζαβίραν σ. 324 καὶ Γεδεών ἐν Ἐκκλ. Ἀληθ. Α' (1884) σ, 510.

ἴσως καὶ καταντὰ εἰς κανένα εὐλαβῆ καὶ διαβάζοντάς το θέλει εὔχεται καὶ δι' ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ ὁμως ἐφοβούμην νὰ τὸ ἐπιχειρισθῶ διὰ τὴν ἀσθένειαν ὁποῦ ἔχω εἰς τὰ ὀμμάτια. τότε δὲ ἀφεις ὄλην μου τὴν ἐλπίδα εἰς τὴν πανάχραντον Θεοτόκον καὶ εἰς τὰς εὐχὰς ὑμῶν τῶν μεταγενεστέρων ἄρχησα σὺν τῷ θεῷ ἀγίῳ τοῦ γράφαι αὐτῷ, ἦτον δὲ χρεῖα νὰ γράψω ἐξ ἀρχῆς τὴν ἐρμηνίαν καὶ τὰς μαρτυρίας τοῦ Θεοδούλου, ἀλλὰ διὰ τὴν αἰτίαν ὁποῦ εἶπα ἄφησάτα' μοναχὰ τὰ ἀναγκαῖα γράφω διότι χρειάζονται. Γράφω οὖν ἐν πρώτοις ὅτι νὰ ἦσε πληροσορημένος. ἀδελφῆ μου ἠγαπημένε, διὰ τὸ βιβλίον τοῦτο τοῦ Θεοκαρᾶ πῶς δὲν τὸ ἐσύνθεσεν ἐκεῖνος ὁ ὑγιασμένος διὰ κενοδοξίαν ἢ δι' ἄλλην τινα ἀφορμὴν μοναχά, ἐπειδὴ ἔφθασεν εἰς τὴν μακαρίαν ἀπάθειαν, καὶ τὸν ἐκέντρωνεν ἡ ἀγάπη καὶ ὁ πόθος τοῦ Θεοῦ, ἐπαρακάλει καὶ ἐδέετον τοῦ Θεοῦ νὰ τοῦ δώσῃ σωφίαν διὰ νὰ εὗρῃ ὑμνους νὰ ὑμνεῖ καὶ νὰ δοξάζει αὐτόν, καὶ ἔτῃ τὸν ὑπήκουσεν ὁ Θεὸς καὶ τὸν ἔδωκε τέτιον χάρισμα καὶ ἐσύνθεσε τὸ παρὸν εὐλογημένον βιβλίον· ἀλλὰ καὶ πολλὰ σημάδια εἶδε τοῦ Θεοῦ μὲ τὰ ὀμμάτιά του καὶ ἀγγελικὴν φωνὴν ἤκουσε καθὼς τὸ μαρτυρεῖ ὁ πανοσιώτατος Θεόδουλος ὁ μαθητὴς του. Τὸ λοιπόν, πατέρα μου καὶ ἀδελφῆ μου ἠγαπημένε νὰ ἦσε βεβαιωμένος ὅτι ὁποῖος διαβάξῃ τὸ βιβλίον τοῦτο μὲ ἐγκράτειαν καὶ πόθον εἰς ὀλίγον καιρὸν συγχωροῦνται σὶ ἀμαρτίας του καὶ κληρονομεῖ τὴν αἰώνιον βασιλείαν. ἀλλὰ νὰ ἤξεύρῃς καὶ τοῦτο, ὅτι ὁ μισόκαλος διάβολος βλέποντας τὸν ἄνθρωπον πῶς διαβάξῃ τοῦτο τὸ βιβλίον, καὶ γίνεται ὁ Θεὸς ἴλεως εἰς αὐτὸν φθονεῖ ὁ καταραμένος. καὶ ποτὲ μὲν ἐκεῖ ὁποῦ διαβάξῃ ὁ ἀσκητὴς αὐτὸς τὸν κάμνη μέσα εἰς τὴν καρδίαν του καὶ βλασφημεῖ, ποτὲ δὲ τὸν λέγει πῶς ὑγίασεν διὰ νὰ τὸν ῥίψῃ εἰς ὑπερηφάνειαν. ποτὲ δὲ πάλιν τὸν λέγει πῶς εἶνε κολασμένως καὶ ἐλπίδα σωτηρίας δὲν ἔχει διὰ νὰ τὸν ρίψῃ εἰς ἀπόγνωσιν, ποτὲ δὲ πάλιν τὸν ἀνεβάξῃ ὑψηλὰ καὶ ἔξετάξῃ τὸν Θεὸν πῶς ἔγινεν καὶ πῶς εἶναι, καὶ τὸν κάμνη καὶ ποτὲ [νὰ] σμικρύνει τὸν ὕιον, ποτὲ τὸ ἅγιον πνεῦμα. καὶ εἰς μὲν τὰ ἄνωθεν κάμνε ὅτι νὰ μὴ πικρένεσαι τίποτα πῶς σε βάνει εἰς τέτοιους λογισμοῖς· μόνον ἄφες τον καὶ ἄς τζαμπουνίξῃ ὡς ἐχθρὸς ὁποῦ εἶναι. παρακάλει δὲ τὸν Θεὸν νὰ σὲ ἐλευθερώσῃ. ἀλήθεια νὰ ἔχῃς τὸν νοῦν σου νὰ μὴν ὑπερηφανευτῆς μοναχός σου καὶ χάσης τοὺς κόπους σου καὶ νὰ ἔχῃς τοῦτο διὰ σημάδι, ὅτι ὀπότεν ἐσὺ ἦσε τεταπεινωμένος καὶ ὁ διάβολος δίκτη λογισμοὺς εἰς τὴν καρδίαν σου, ἦγουν λέγει σε πῶς ἔγινες ἅγιος καὶ πικρένεσαι καὶ παρακαλῆς τὸν Θεὸν νὰ σὲ βοηθήσῃ. τότε ἐκεῖνος ὁ λογισμὸς δὲν σὲ βλάπτει μάλιστα ὠφελεῖσε. εἰ δὲ σὲ ἔρχεται τέτοιος λογισμὸς καὶ δὲν πικρένεσαι ἀλλὰ χαίρεσαι. νὰ ἐγνωρίζῃς πῶς ἦσε πιασμένος εἰς τὰ δίκτυα τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἄλλῃ ἀπὸ ἐσένα. διάβαζε δὲ ἐξάπαντος τὰ πατερικὰ τῶν ἁγίων γερόντων καὶ θέλης ὠφελεῖσθαι πολλὰ· καὶ αὐτὰ μὲν περὶ τῆς βλασφημίας καὶ ὑπερηφάνειας ἐν συντόμῳ· περὶ δὲ τοῦ τρίτου λογισμοῦ ἦγουν τῆς ψιλῆς αἰρέσεως καὶ ἀπιστίας γράφωμεν τοὺς τῶν ἁγίων

πατέρων ὄρους, ἵνα ὀπότεν σὲ ἔλθῃ τέτοιος κακὸς λογισμὸς ἀναγινώσκου καὶ ὠφελεῖσε».

34. Ἐν τέλει: «τὸ παρὸν λυχνικὸν ἀφιερῶθι εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου παντελεήμονος εἰς τὴν σκήτην τῆς ἁγίας Ἄννης».

36. παρακλητ. κανὼν κατὰ βαρβάρων ἐν τέλει: χεῖρ **Διονυσίου ἱεροδιακόνου** καὶ ἀκολουθία **Συμεῶν καὶ Σάββα**.

37. Ἐν τέλει «Τὸ παρὸν βιβλίον ἀφιεροῦθὲν ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου παντελεήμονος καὶ ὅποιος τὸ ἀποξενώσει κτλ. ἡ αὐτὴ σημείωσις καὶ ἐν τέλει τοῦ 39 καὶ τὸ ὄνομα: «**Βενέδικτος ἱερομόναχος**».

44. Μουσικὸν ἐν τέλει. «ἐγράφησαν τὰ παρόντα δύο ἐγχειρίδια τῶν δύο χορῶν διὰ συνδρομῆς τοῦ ὀσιωτάτου ἡμῶν συναδέλφου κυρίου **νικοδήμου**. δικαίως ὄντος τῆς καθ' ἡμᾶς ἱεραῆς σκήτεως τῆς ἁγίας Ἄννης παρ' οὗ καὶ ἀφιερῶθησαν εἰς τὸ κυριακὸν διὰ τὸ εὐρίσκονται εἰς αὐτὸ ἀεννάως κατὰ τὸ αἰωδ' ἔτος».

β') Χειρόγραφοι σημειώσεις ἐξ ἐντύπων τοῦ Κυριακοῦ τῆς σκήτης.

Ἐντυπα: Παλαιαὶ ἐκδόσεις τὰ ἅπαντα τοῦ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας τοῦ Χρυσοστόμου. Ἀποστολικῶν Πατέρων, Σειρὰ Πατέρων. Πρακτικὰ τῶν συνόδων. Δοσιθέου τὰ ἅπαντα, Διονυσίου τοῦ Ἄρεπαγίτου, Ἰουστίνου, Ἀθανασίου κτλ. Ἐπίσης ἐν ταῖς καλύβαις ὑπάρχουσι πολλὰ ἀρχέτυπα ὡς ἐπὶ π.γ. εἰς τὴν τοῦ Γέρο-Γελασίου, ὁ ἅγιος Σεραφεῖμ, καὶ δὴ εἰς τὴν τοῦ Πατριάρχου Κυρίλλου, Ἄγιοι Ἀπόστολοι, ἐνθα διατηρεῖται ἡ πλουσία αὐτοῦ βιβλιοθήκη.

Καὶ τάδε σὺν τοῖς ἄλλοις **Διονυσίου ταπεινοῦ ἱερομονάχου** τοῦ καλλιουπολίτου παρ' οὗ ἀφιερῶθη εἰς τὸ περικαλλέστατον τῶντι κυριακὸν τῆς πανενδόξου θεοπρομήτορος ἁγίας Ἄννης δι' ἐπιτροπῆς τοῦ ἀοιδίμου πατρός μου, καὶ οἱ τότε ἀναγινώσκοντες ὑπερεύχεσθε τῆς ἀμφοτέρων σωτηρίας· μηδεὶς δὲ ἀποξενώσει κτλ. (ἐκ τοῦ Ἐφραῖμ Σύρου ἑλληνικοῦ).

Τὸ παρὸν ἀφιερῶθη εἰς τὸ κυριακὸν τῆς ἁγίας Ἄννης παρ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ πρόφην **Χαλεπίου Γερασίμου** καὶ εἴ τις ἀποξενώσει ἐχέτω τὴν ἀρὰν τῆς ἁγ. Ἄννης.

αψῆξ' μαρτίου κ' (ἐκ τοῦ Μακαρίου Μαριδάκη 1747)

Τὸ παρὸν ἀφιερῶθη εἰς τὸ κυριακὸν τῆς ἁγίας Ἄννης παρὰ παΐσιου τοῦ ἕξ Ἰωαννίνων, ὅστις δὲ τὸ ἀποξενώσει...

Καὶ τότε σὺν τοῖς ἄλλοις **Ἐβστρατίου Χ: Γ: βαθεία**. Ἐδόθη παρὰ τοῦ αὐτοῦ διδασκάλου τοῦ ποιηθέντος τὸ παρὸν ἐν ἔτει αψνξ' Νοεμβρίου αἰ. Κωνσταντινουπόλιν.

(ἐκ τοῦ Ἀποστολικοῦ Δικτύου 1756)

Αἰτοῦτον τον δαμασκινὸν τον ἀγόρασεν **ὁ παπὰ σιμεὼν** διὰ ἄσπρα ἐνενήντα διὰ τὸ ἔχουσι ἡ κληρονόμι του ἐπονομαζόμενη **ἀνακίος ποιε διάκος** καὶ ὁ μεταυτὸν **νεοφρητος**. καὶ ὅπιος τὸν ἀποξενόσι κτλ.

(ἐκ τοῦ Δαμασκηνοῦ 1580)

Τὸ παρὸν βιβλίον ἀφιερῶθη εἰς τὸ κυριακὸν τῆς ἁγίας καὶ θεοπρομιάτορος Ἄννης παρὰ τοῦ πανοσιωτάτου προηγουμένου τῆς σεβασμίας καὶ βασιλικῆς μονῆς τῶν Ἰβήρων **κυρίου Διονυσίου** καὶ μηδεὶς τολμήσας. (ἐκ τοῦ Ἐφραῖμ 1790). εἰς τὸ ἀπλοῦν

Ἀφυέροσα ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος ἐν μοναχοῖς **γερομῶδς** τὸ παρὸν τυπικὸν εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Ἄννης τῷ ἐν τῷ Ἄθῳ καὶ ὁποῖος τὸ ἀποξενόσει ἐκ τῆς εἰρημένης μονῆς.

Ἐν κώδικι 36. ἐν τῷ μέσῳ, Διάταξις περὶ τῆς ἀκολουθίας Συμεῶν καὶ Σάββα.

«Δεῖ εἰδέναι, ὃ σεβασμιώτατοι πατέρες, καὶ τοῦ ἱεροῦ καταλλόγου καὶ τοῦ κυριακοῦ τύπου ἀναγνώσται. θεῶρει :

Γνωστὸν ἔστω πᾶσι τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ὅτι αὕτη ἡ ἀκολουθία τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν συμεῶν καὶ σάββα πρότερον μὲν ἦτο τετυπωμένη νὰ ἐκτελεῖται κατὰ τὴν ἰς Ἰαννουρίου, ἐπειδὴ ὁμοῦ καὶ συνέπιπτε κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ ἡ μνήμη τοῦ μεγάλου πατρὸς ἡμῶν ἀντωνίου καὶ ἀκολουθοῦσε συγχησις καὶ ταραχὴ ἀναμεταξὺ εἰς τὰς δύο ταύτας ἀκολουθίας, διὰ τοῦτο, ὥστε νὰ ἀρθῇ ἐκ μέσου δηλαδὴ ἡ τοιαύτη σύγχησις ἐκρίθη κατὰ κοινὴν σκέψιν τῶν κατ' ἑκείνου τοῦ καιροῦ προϋσταμένων τῆς ἱερᾶς ἡμῶν Λαύρας, ὥστε νὰ ἐπιτελεῖται ἡ ἀκολουθία τῶν θηθέντων ἁγίων τὴν ἐρχομένην ἀμέσως κυριακὴν μετὰ τὴν ἰς τοῦ Ἰανουαρίου μηνός, δηλὸν ὅτι τὴν μετὰ τὰ φῶτα κυριακὴν ὡς καθὼς ἡ αὐτὴ ἀκολουθία καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ λαύρᾳ εἶναι τετυπωμένη καὶ ψάλλετε, οὕτω νὰ ἐπιτελεῖται καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν σκήτην τῆς θεοπρομιάτορος ἁγίας Ἄννης ἀπαράλλακτως καὶ οὐδεὶς τολμήσει συγχίσει ἢ μεταθέσει αὐτὴ ἐν βάρει ἀλύτῳ δεσμῷ. ρψνθϞ.

† ὁ σκευοφύλαξ τῆς μεγίστης Λαύρας Μακάριος.

Ἐπὶ τοῖς ἐσωτερικῆς πλακὸς Τυπικοῦ ἀποκειμένου ἐν τῇ ἁγίᾳ προθέσει τοῦ Κυριακοῦ.

Ἀδιὰ τεκνογονία ἐρμηγία πῶς εἰς ἐκείνους ὁποῦ εἶναι στήροι.

Πρῶτον νὰ ἐξωμολογηθῶν τὰ ἐπὶ γεννήσεώς των ἀμαρτίματα καὶ νὰ νηστεύουν 40 ἡμέρες, χωρὶς λάδι νὰ τρώγουν τὰ ὄσπρια, μόνον σαβατοκυριακὸν νὰ καταλύουν λάδι καὶ κρασί, νὰ κοιμῶνται χωριστὰ 40 ἡμέρες, καὶ νὰ κάμνουν ἀπὸ 50 μετανίας κάθε ἡμέρα. νὰ ἀπέχουν ἀπὸ ἄλλας ἀμαρτίας, ἀπὸ μαγίεις νὰ φεύγουν ὡς ἀπὸ πῦρ. νὰ μὴν ἔχουν ἔχθραν καὶ φθόνον εἰς κανένα, ἀλλὰ μὲ εἰλους ἀγάπην νὰ ἔχουν, νὰ μὴν ἀδικήσουν κανένα, καὶ ἐὰν ἀδίκησαν τινά, νὰ τὸ ἐπιστρέψουν ὀπίσω μὲ πνευματικῷ τρόπῳ, νὰ κάμνουν ἐλεημοσύνην εἰς πτωχοὺς καὶ χήρας, εἰς ὄρφανὰ εἰς φυλακάς, εἰς ἱερεῖς, ἂν ἔχουν τὸν τρόπον. νὰ συντρέχουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν κάθε κυριακὴ καὶ ἑσπερῆ, καὶ νὰ μὴν ὀμιλοῦν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐπειδὴ εἶναι ἀμαρτία μεγάλη, καὶ νὰ ἀκούουν τὴν θεῖαν λειτουργίαν μὲ φόβου θεοῦ καὶ εὐλάβειαν. καὶ κάθε ἡμέρα τὸ πρῶν νηστικὸν νὰ τρώγουν τὸ ἅγιον ὕψωμα, καὶ νὰ πίνουν ἁγιασμόν, ὁποῦ ἐπῆραν ἀπὸ τὸ ἅγιον λείψανον τῆς ἁγίας Ἄννης καὶ νὰ χρίωνται καὶ ἀπὸ τὸ ἅγιον ἔλαιον ὁποῦ ἐπῆραν ἀπὸ τὴν κανδύλαν τῆς ἁγίας Ἄννης. ἔπειτα ὅταν τελειώσουν αἱ 40 ἡμέρες, πάλιν νὰ ἐξωμολογη-

θοῦν καὶ νὰ κάμουν εὐχέλαιον μὲ τρεῖς παπάδες, καὶ ἂν ἔχουν ἄδια ἀπὸ τὸν πνευματικὸν νὰ μεταλάβουν τὰ ἅγια μυστήρια, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρες μετὰ τὴν ἁγίαν κοινωνίαν, ἄς κοιμηθοῦν μαζῆ, κατὰ τὸν θεῖον πῶθον καὶ εὐλάβιαν καὶ πίστιν ὅπου ἔχουν εἰς τὴν ἁγίαν Ἄνναν θέλουν λάβουν τέκνα κληρονομίας. Καὶ ἂν ἀποθνήσκουν τὰ τέκνα τοὺς θέλουν ζωογονοῦνται μὲ τὴν χάριν τῆς ἁγίας Ἄννης, καθὼς εἶδαμεν καὶ βλέπομεν, ὅτι ἐποίησε καὶ ποιεῖ ἡ ἁγία θεοπρομήτορα Ἄννα, ἡ μητέρα τῆς ἁγίας Θεοτόκου εἰς τοὺς μετὰ πίστεως καὶ εὐλαβίας προσερχομένους εἰς αὐτήν, καθὼς καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἔλαβον. 1863 μαρτίου 5' ἐκ τῆς ἱερᾶς σκῆτews τῆς ἁγίας Ἄννης τῇ κειμένῃ ἐν τῷ ἀγίῳ ὄρει τοῦ Ἄθωνος. δικαίος τῆς αὐτῆς σκῆτews (ὁ δεῖνα.) εὐχέτης σας» εἶτα διὰ νεωτέρας χειρός: «Οἱ βουλόμενοι τέκνα γενέσθε κατὰ τὴν εὐ[α]ρέσειν τοῦ θεοῦ πρέπει νὰ φιλάξουσιν ταῦτα. Ο Δικαίος τῆς ἱερᾶς σκῆτews θεοπρομήτορος ἁγίας Ἄννης Ἰάκωβος καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί».

516 4 (0,37X0,25) σ. 16, 724, 739, λς' ἔτ. 1844.

Ὀγκωδέστατος καὶ συμμιγῆς **κῶδιξ τοῦ Κυριακοῦ τῆς ἁγίας Ἄννης.**

Τόμος ἀπαλλαγῆς.—Κύριος ἀπαλλάξαι ἡμᾶς τῆς λύμης τῶν αἰρέσεων.

Βίβλος δι' Ἐυδοξίου ὁμολογίας—στηριξαι ἡμᾶς ὁ Σωτῆρ ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τῆς ἀκραιφνοῦς πίστεως τῆς ἀνωθεν παραδεδομένης ἐκ τῶν προφητῶν ἀποστόλων καὶ θεσπεσιῶν πατέρων.

Νέο δογματικὴ πανοπλία.—καθοπλῖσαι ἡμᾶς ὁ παντοκράτωρ Θεὸς κατὰ πασῶν τῶν θεοστυγῶν κακοδοξιῶν καὶ νικητὰς ἀναδειξαι, καὶ κρατῦναι ἐν τῇ πέτρᾳ τῆς ἀποστολικῆς, ἁγίας, καθολικῆς αὐτοῦ ἐκκλησίας.»

Νεωτέρᾳ χειρί. «Τῷ παρὸν βιβλίον ἀφηροῦθαι παρὰ Ἰακώβου **δαιωδιδασκάλου** τῷ ὀπίον ὑπάρχει πῶνοιμα αὐτοῦ εἰς τῷ κυριακῶν τῆς ἁγίας Ἄννης καὶ ὀπιος ἀπὸ τολμήσει νὰ τὸ ἀπὸ ξενώσοι εἶνα ἀφηροῦσαι παρ' αὐτοῦ τῇ νὰ ἔχοι τὴν ἁγιάννα ἐκδικητήν.»

Τόμος ἀπαλλαγῆς τῆς τῶν κακοδόξων πλάνης καλούμενος.

Δέλιος ὁμολογίας ὀρθοδόξου πίστεως καὶ

Βίβλος δογματικῆς πανοπλίας.

Ἦδη συντοχθεῖσα μεθ' ὄσης πλείστης ἐπιμελείας καὶ πόνου συνεορανοθεῖσα τε, ἐπαυξηθεῖσα τε, ἀπαρηθεῖσα πρὸς τὴν τοῦ παρόντος αἰῶνος χρεῖαν καὶ χρῆσιν εἰς δῆλωσιν τῶν τε παλαιῶν καὶ νεωτέρων ἐσχάτων ἀναφανέντων κακοδοξιῶν τῶν ἐκ τοῦ πονηροῦ διασπαρέντων ζιζανίων ἀναμέσον τοῦ σίτου τῆς ζωηφόρου χώρας ἀγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Καθιερωθεὶς καὶ ἐπανατεθεὶς τῇ παναγιωτάτῃ ζωαρχικῇ ὁμοουσίῳ καὶ ἀδαιριέῳ Τριάδι, πρὸς ἣν καὶ ἁσματικὴ ἀκολουθία συνετάχθη, καὶ τῇ πανέπτῳ, πανσεβάστῳ, πανυπερίμῳ καὶ παναγιωτάτῃ τετρακτύϊ τῶν ἀγιωτάτων Πατριαρχῶν.

Διαιρεθεὶς εἰς δύο τόμους. ὧν ὁ μὲν πρῶτος ἐμπεριέχει δογματικὰς προτάσεις καὶ ἀντιρροήσεις ὀρθοδόξου φρονήματος ὁ δὲ δεύτερος βίους ἁγίων ἐν χειρογράφοις σωζομένους ἀνεκδότους συμβάλλοντας εἰς τὴν τοιαύτην πραγματείαν, ἀποδείξεις περὶ τοῦ ἁγίου φωτός, νηπτικά τῶν πατέρων καὶ διάφορα ἀποφθέγματα καὶ ὑποθέσεις εἰς ἀποτροπὴν ἀσεβείας ἀπάσης. **Τόμος πρῶτος ἔτει σωτηρίῳ αἰμωδ'.**

Ἐν τῷ ἁγιωνύμῳ ὄρει τοῦ Ἁθῶ.

Ἔπονται σίχοι καὶ ἀφιέρωσις εἰς τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν ἐν εἴδει προομιῶν καὶ πίναξ ἀναλυτικὸς τῶν περιεχομένων σ. 1—15. Κατὰ ταῦτα ἐν μὲν τῷ Α' τόμῳ περιέχονται :

Α' Βιβλίον : Ὡς προλεγόμενα τῆς ὅλης βίβλου : Κατὰ τῶν Λουθηροκαλβινιστῶν ἰδίως ἐκ τοῦ **Δοσιθέου Ἱεροσολύμων** παραληφθέντα καὶ περὶ ἄλλων τινῶν παλαιῶν αἱρέσεων καὶ τῶν Λατινικῶν καινοτομιῶν (σ. 25—196).

Β' Βιβλίον : «Δημοσίευσις τῶν καινοδοξιῶν Νεοφύτου ἐξ Ἰουδαίων Πελοποννησίου ἀναφανέντος ἀντάρτου τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὸ αἴμα 1750 ἔτος καὶ καταταράξαντος τὴν εὐσέβειαν ἐν τῷ ἁγιωνύμῳ ὄρει τοῦ Ἁθῶ. (σ. 197—432).

(ἐκτίθενται ὅλον τὸ ζήτημα τῶν κολλύβων καὶ τὰ ἐπίσημα κείμενα), Περὶ τῆς συνεχοῦς Μεταλήψεως καὶ κατὰ Λουθήρου καὶ Παπικῶν αἰθῆς. καὶ δὴ τὰ ἑξῆς :

1 (σ. 253—58) Τὸ σιγίλλιον τοῦ **Σωφρονίου** ἀφορσ' Ἰουν. ἔπιν. 9.

Οἱ τῷ καθ' ἡμᾶς ἀποστολικῷ θρόνῳ.

2 (σ. 258—61) Σχόλια καὶ ἀποστροφὴ πρὸς τοὺς ζηλωτὰς καὶ ἐπιθέσεις κατὰ τῆς ὁμολογίας τοῦ Νικοδήμου.

3 (σ. 262—66) **Καλλινίκου Πατρ. Κ)πόλεως** ὑπόμνημα ἐν συνόψει.

4 (σ. 267—272) σχόλια καὶ κρίσεις ὡς καὶ ἔλεγχοι κατὰ Νικοδήμου.

5 (σ. 272 275) Σιγίλλιον Θεοδοσίου : Θεοφιλέστατε ἐπίσκοπε Ἱερισσοῦ ἀφοβ' ἔπιν. ε.

6 (σ. 275 ἔ.). Ἀντιρρητικὸν πρὸς τοὺς ἀντικειμένους, ὑποσημείωσις.

Γ' Βιβλίον Περὶ διαφόρων δογματικῶν καὶ ἄλλων διαπορουμένων ζητημάτων τῆς ἁγίας Γραφῆς (σ. 443—560).

Δ' Βιβλίον Ἰδίως περὶ νοερᾶς προσευχῆς.

Ἐν δὲ τῷ Δευτέρῳ τόμῳ.

Ἀκολουθίαι καὶ βίοι τοῦ ἁγίου **Γρηγεντίου, Φιλοθέου Πατριάρχου, Σάββα Βατοπεδινού, Σωφρονίου Ἱεροσολύμων,** καὶ ἄλλων διαφόρων θεολογικῶν ζητημάτων καὶ Λόγοι πατέρων, καὶ περὶ τῶν νεωτέρων αἱρέσεων τῶν ἀστρονόμων καὶ γεωλόγων Εὐρωπαίων σ. 1—740.)

(Συνεχίζεται)

ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΛΑΣ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΟΥΥΤΣΑΣ